

Energiplan 2010

Landstingsfastigheter Dalarna
Antagen av Fastighetsnämnden april 2011

2011-02-18

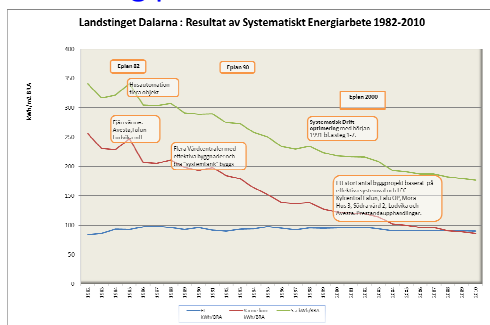
Energiplan 2010 - Historik

- 1970-tal: Oljekris, SBN 75 & lag om kommunal energiplanering
- 1980-tal: Halvera oljebberoendet, spara 30 % energi, alternativa bränslen & krisberedskap
- 1990-tal: Effektivare energianvändning, förnybar energi & beredskap, 10% besparing inkl el.
- 2000-tal: Typfastigheter, ByggaBo & systematiskt sparande

Energiplan 2010 - Historik

Energiplan 2010 - Historik

Landstinget Dalarna fick utmärkelsen Stora Energipriset 2008. Motiveringen var följande :

"Landstingsfastigheter Dalarna har tilldelats Stora Energipriset 2008 för att under många år drivit ett långsiktigt och systematiskt energi- och miljöarbete som gett konkreta resultat och gjort dem till det energieffektivaste landstinget i Sverige.

Landstingsfastigheter Dalarna har lyckats med detta genom att involvera såväl den egna fastighetspersonalen som de externa driftoperatörerna i detta arbete.

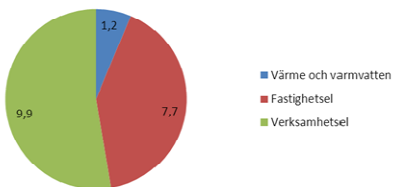
Genom att använda en metodik med prestandaupphandlingar enligt LCC-modellen görs investeringar som långsiktigt är optimala och där god energieffektivitet värderas.

Genom att erbjuda hyresgästerna miljökontrakt med incitament involveras även dessa i Landstingsfastigheters energi- och miljöarbete."

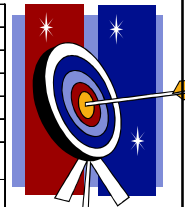
Energiplan 2010 - Nuläge

Koldioxidutsläpp kg/m²_{BRA} och år

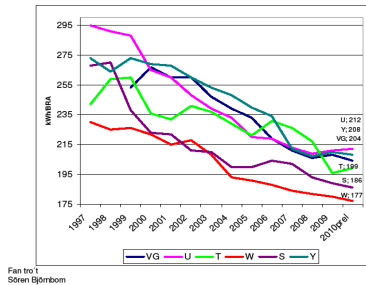

Energiplan 2010 - Omvärldsanalys

Mål för år 2020 inom EU	Sverige	EU
Effektivare energianvändning	20 %	20 %
Förnybar energi	50 %	20 %
Förnybar energi i transportsektorn	10 %	10 %
Minskade CO ₂ -utsläpp	40 %	20 %
Nationellt mål		
God bebyggd miljö 2020	20 %	
Effektivare energianvändning i byggelsen		
God bebyggd miljö 2050	50 %	
Effektivare energianvändning i byggelsen		

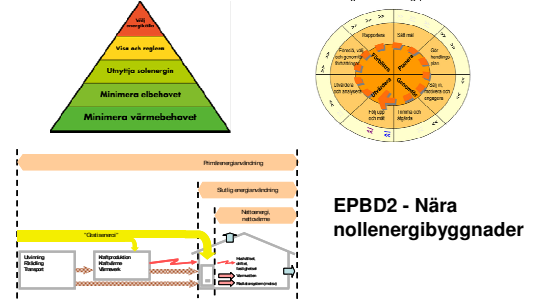
Energiplan 2010 -Omvärldsanalys

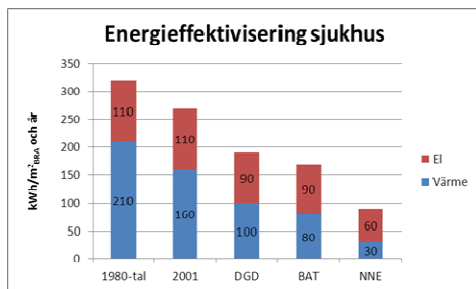
Fan Tro
Sören Björnboom

Energiplan 2010 – Utgångspunkter

Energiplan 2010 – NNE

Energiplan 2010 – mål nybyggnad

Nybyggnad	kWh/m² A _{temp} år	
Värme	25	
- varav till värmesystem		20
- varav till varmvatten		5
- varav till ventilation		0
El	35	
- varav till ventilation		20
- varav till egen kyla		10
- varav övrig fastighetsel		5
Verksamhetsel inkl belysning	30	
Totalt	90	

90

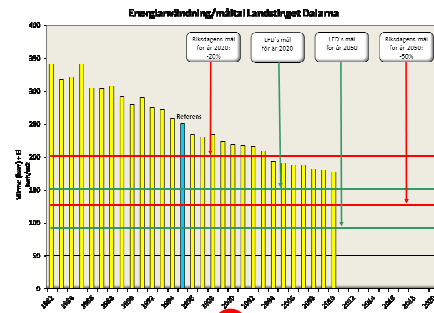

Energiplan 2010 – mål ombyggnad

Ombyggnad	kWh/m² A _{temp} år
Värme	30
El	40
Verks.el inkl belysning	30
Totalt	100

Energiplan 2010 – Halverad energianvändningen x 2

Energiplan 2010 - Delmål

År	Delmål inkl verksamhetsel [kWh/m ² _{BRA} och år]
2020	150
2030	130
2040	110
2050	90

Energiplan 2010 - Strategi

- Förnybar energi – el & värme
- Egen generering av förnybar el som demo
- Kalkylränta: Långsiktig alternativ användning
- 90 kWh/m²_{BRA} i genomsnitt år <2050 (inkl verks.el)
- 90 kWh/m²_{BRA} år vid nybyggnad från 2011
- "Faktor 2-principen" vid ombyggnad
- Driftoptimering -1,2 % per år el och värme
- Riktvärden energi– Kyoto pyramiden (bilaga A)

24

2010

Landstinget
Dalarna
2010-02-18

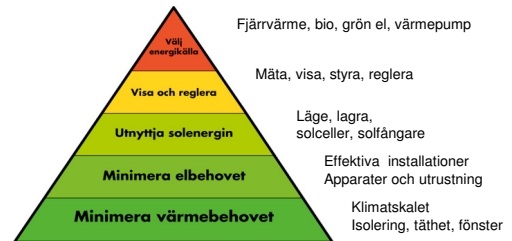
Bilaga A

Klassificering	Beskrivning	Typ	Strecklängd, värmevärden
Elanvändning	Planeringsmål till byggkostnad 200-3000 kWh/år avsett om det är i anslutning till fjärrvärme eller inte	Stökare 54 timmar Aldri, fokaler	65 kWh/m ² år 30 kWh/m ² år
Elanvändning	Elanvändning till fjärrvärme Egen generering av fjärrvärme Egen generering av fjärrvärme	Värmeväxlare, depp Värme	40 kWh/m ² år EFP1 och EFP2 ökar kolgen Klimatindex 9 W/m ² år = 1,2 kWh/m ² a = 2,0 kWh/m ² a
Värme och värmeväxling	Värmeväxling Värmeväxling till fjärrvärme Värmeväxling till fjärrvärme	Ärskogad Ombryggnadsunderhåll	20 kWh/m ² år 5 kWh/m ² år = 53 % = 65 % = 70 %
Fönster Lufttäthet U-värden	Klimatskalet Klimatskalet	Tvått	0,30-0,40 W/m ² K = 0,3 kWh/m ² a U _v = 0,4 W/m ² K

24 (35)

Energiplan 2010- Strategi

Kyotopyramiden

Energiplan 2010 – Aktörer och deras drivkrafter

- Byggherren Landstingsfastigheter
- Hyresvärderna
- Driftoperatören
- Hyresgästerna
- Upphandlarna
- Politiker och ledning

Workstad

Energiplan 2010- Summa

Landstinget Dalarna har halverat energianvändningen sedan 1980.

Med Energiplan 2010 halverar vi energianvändningen en gång till!

Och använder bara förnyelsebar energi i våra NNE byggnader

MB 2011-02-18

2011-02-18